

Advies Zorginstituut Nederland in een geschil over de uitvoering van de zorgverzekering

De Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ) heeft op 1 januari 2014 aan Zorginstituut Nederland (het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid, van de Zorgverzekeringswet (Zvw). Verzoekster en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van het bijwerken van een tepel(hof)reconstructie met behulp van tatoeage na mastectomie.

Bij de adviesaanvraag heeft de SKGZ een kopie van het dossier gestuurd. Het Zorginstituut brengt een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting en/of aanvullende stukken nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

In de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering is de aanspraak op plastische chirurgie omschreven. Dit komt overeen met de Zvw.

Vooraf merkt het Zorginstituut nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoekster aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Dit betekent dat het Zorginstituut twee vragen beantwoordt. Namelijk, of de zorg in geschil onderdeel is van het basispakket en vervolgens of verzoekster op deze zorg is aangewezen. Dit laatste is een medische beoordeling. Het Zorginstituut baseert het advies op de beschikbare informatie in het toegezonden dossier.

Het advies van het Zorginstituut kan geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Situatie van verzoekster

Bij verzoekster is in 2012 borstkanker geconstateerd, waarna een mastectomie (borstamputatie) en mamma-reconstructie beiderzijds volgden. In het kader van de reconstructies is destijds ook een tepel(hof)reconstructie met behulp van tatoeage (hierna: tepelhof-tatoeage) aangebracht. Omdat deze tatoeage is vervaagd, heeft de behandeld plastisch chirurg namens verzoekster een aanvraag ingediend bij verweerder om de tepelhof-tatoeage te laten bijwerken. De plastisch chirurg geeft aan dat de tepelhof-tatoeage na zeven jaar is vervaagd en voor bijkleuren in aanmerking komt.

Verweerder heeft de aanvraag tot vergoeding van het bijwerken van de tepelhof-tatoeage afgewezen. Verweerder voert hierbij aan dat geen sprake is van verminking. Verweerder stelt dat zij geen tepel beschouwt als een verminking en dat bij verzoekster sprake is van 'een wat lichter geworden tatoeage'.

Juridisch kader

Bij plastische chirurgie en overige behandelingen van het uiterlijk gaat het voornamelijk om de aanwezigheid van een verminking of aantoonbare lichamelijke functiestoornissen, zoals omschreven in artikel 2.4 zoals omschreven is in artikel 2.4, eerste lid, onder b van het Besluit zorgverzekeringen (Bzv). In het geval van een tepelhof-tatoeage is moet getoetst worden aan het criterium 'verminking'.

Verminking

Het begrip verminking in artikel 2.4, eerste lid, sub b, van het Bzv is bij de invoering in 2006 niet nader toegelicht. Het artikellid is daarna niet meer gewijzigd. De term is overgenomen uit de ziekenfondsperiode en vindt zijn

oorsprong in 1991. In de Regeling zorgverzekering (Rzv) wordt het begrip verminking niet genoemd, maar in de toelichting bij het schrappen van de behandeling abdominoplastiek per 1 januari 2007 van de niet te verzekeren prestaties wordt toch op het begrip verminking ingegaan:

*Van verminking is sprake in geval van een ernstige misvorming die direct in het oog springt. Met het begrip verminking wordt bedoeld op verworven aandoeningen zoals misvormingen door brandwonden, misvormingen aan de handen door rheumatoïde arthritis, misvormingen door verlammingen van de aangezichtszenew, amputatie van ledematen of geamputeerde mammae.(...).*¹

In de Rechtspraak Zorgverzekeringen (RZA) wordt verminking nader gedefinieerd: er is sprake van een verminking bij een ernstige verworven misvorming van een lichaamsdeel.²

Beoordeling

De informatie in het dossier is medisch en juridisch beoordeeld.

Tepel(hof)reconstructie met behulp van tatoeage kan beschouwd worden als de chirurgische voltooiing van een mammaeconstructie. Als het resultaat van de tepel(hof)reconstructie op termijn niet blijvend blijkt dan is sprake van een *nieuwe* situatie omdat na de oorspronkelijke tepelhoftatoeage het beoogde en naar medisch deskundig oordeel haalbare resultaat was bereikt. Voor de nieuwe situatie moet opnieuw worden beoordeeld of aanspraak gemaakt kan worden op vergoeding ten laste van de basisverzekering aan de hand van de geldende criteria. Het bijwerken van de tepelhoftatoeage komt voor vergoeding in aanmerking ten laste van de basisverzekering indien sprake is van een verminking ten gevolge van een ziekte, ongeval of geneeskundige verrichting.

Het is mogelijk dat een significante vervaging van een tepelhoftatoeage kan betekenen dat de oorspronkelijke tatoeage niet als "tepel" te typeren is. In dat geval kan sprake zijn van verminking. Niet alleen bij het volledig ontbreken van een tepel is sprake van verminking, zoals verweerder stelt. Uit wetenschappelijke literatuur blijkt enige vervaging van de oorspronkelijke tepelhoftatoeage veelvoorkomend, maar blijkt het bijkleuren minder vaak noodzakelijk: hoewel bij 60% van de vrouwen de tepelhoftatoeage uiteindelijk lichter is dan de oorspronkelijke tepel, is bij slechts 10% het bijkleuren of revisie van de tepelhoftatoeage nodig.³

De beoordeling van een verminking is persoonsgebonden en primair van visuele aard. Verzoekster heeft een foto toegevoegd aan het dossier. Op basis van deze foto is sprake van duidelijke vervaging van de tatoeage. Er kan echter niet gesteld worden dat de tepel niet als tepel te typeren of te herkennen is. Daarmee is geen sprake van verminking in de zin van de regelgeving.

¹ Staatscourant 30 oktober 2006, nr. 211

² Uitspraak Rechtbank Noord-Nederland, d.d. 08-11-2013; zaaknummer 419634 - CV EXPL 13-730

³ Spear SL, Arias J. Long-term experience with nipple-areola tattooing. Ann Plast Surg. 1995 Sep;35(3):232-6. doi: 10.1097/0000637-199509000-00002. PMID: 7503514.

Conclusie

Op basis van de beschikbare informatie in het dossier kan niet geconcludeerd worden dat sprake is van verminking. Verzoekster kan daarom geen aanspraak maken op vergoeding van een tepelhof tatoeage ten laste van de basisverzekering.

Het advies

Het Zorginstituut adviseert op basis van de beschikbare informatie in het dossier het volgende:

Verzoekster heeft geen indicatie voor het bijwerken van een tepel(hof)reconstructie met behulp van tatoeage. Verzoekster kan daarom geen aanspraak maken op vergoeding van deze behandeling ten laste van de basisverzekering.